



SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH NOWEFIO NA LATA 2021-2030

Co napędza życie kulturalne Mińska Mazowieckiego?

Raport z badania ankietowego realizowanego w ramach konsultacji
społecznych

Mińsk Mazowiecki, maj 2025

Dokument został opracowany w ramach projektu
„Aktywny dialog, systematyczna ewaluacja, lepsza partycypacja”
na potrzeby przygotowania polityki rozwoju kultury miasta Mińsk Mazowiecki

Badanie zrealizowane przez Urząd Miasta Mińsk Mazowiecki przy współpracy z
mieszkańcami, instytucjami kultury oraz lokalnymi partnerami społecznymi.

Spis treści

Streszczenie	4
Główne wnioski:	4
Obraz kultury w Mińsku:	5
Wprowadzenie	6
Metodologia.....	6
Charakterystyka respondentów	7
Wyniki	8
Znajomość instytucji	8
Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych	10
Powody nieuczestniczenia	10
Ocena oferty i znajomość wydarzeń	11
Festiwale.....	12
Wydarzenia dla miłośników motoryzacji	13
Targi okolicznościowe	13
Wydarzenia związane z Mińskiem Mazowieckim	14
Obchody i uroczystości publiczne	14
Literatura.....	14
Sztuki wizualne / wystawy	15
Muzyka / koncerty	15
Najlepsze wydarzenia	15
Najslabsze wydarzenia	19
Informowanie o kulturze	21
Priorytety rozwojowe	22
Jak wspierać kulturę w Mińsku Mazowieckim?.....	25
Wnioski	27

Streszczenie

Wiosną 2025 roku Urząd Miasta Mińsk Mazowiecki zrealizował otwarte badanie ankietowe dotyczące życia kulturalnego miasta. W badaniu wzięło udział 858 osób – głównie mieszkańców Mińska, a także okolicznych miejscowości.

Celem badania było uchwycenie, jak kultura funkcjonuje w praktyce: które wydarzenia i instytucje są rozpoznawalne, co mieszkańcy cenią, czego im brakuje oraz jak oceniają dostępność i jakość oferty kulturalnej.

Główne wnioski:

1. Kultura w Mińsku Mazowieckim ma silnie ukształtowany profil – oparty na wydarzeniach masowych, plenerowych i integracyjnych.

Wydarzenia takie jak „Warkot” (77%), Festiwal M4M (72%), Festiwal Himilsbacha (70%), Targi Bożonarodzeniowe i Wielkanocne oraz Dni Miasta mają bardzo wysoką rozpoznawalność. Kultura lokalna funkcjonuje w rytmie miejskich świąt, jarmarków, rocznic i wydarzeń plenerowych. To oferta **atrakcyjna, osadzona w przestrzeni publicznej i silnie zintegrowana z tożsamością miasta.**

2. Mimo szerokiej oferty, uczestnictwo w kulturze jest okazjonalne.

Większość mieszkańców **uczestniczy w wydarzeniach 2–3 razy w roku (31%) lub raz na kwartał (23%).** Tylko 4% bywa regularnie. Kultura nie jest codzienną praktyką – raczej świętem niż rytuałem. Jednocześnie **72% respondentów zna festiwal M4M, ale tylko 14% rozpoznaje Mazowieckie Kolędowanie, a 13% koncerty pieśni legionowych,** co pokazuje dominację jednej marki i brak równowagi programowej.

3. Oferta nie odpowiada na potrzeby wszystkich grup.

W badaniu ujawniono wyraźny **deficyt oferty dla młodych dorosłych (20–45 lat)** oraz dla osób o bardziej niszowych zainteresowaniach. Obecna oferta jest często **postrzegana jako zbyt jednorodna, skierowana głównie do dzieci lub seniorów.** Wypowiedzi mieszkańców wskazują na **niedobór wydarzeń kameralnych, eksperymentalnych, koncertów nowoczesnych gatunków muzycznych czy działań twórczych.**

4. Komunikacja wydarzeń to jedna z największych barier.

Aż **36% uczestników oceniło informowanie o kulturze jako słabe lub bardzo słabe,** a kolejne 33% jako przeciętne. Choć media społecznościowe są głównym kanałem wskazywanym przez osoby badane (85%), **informacja jest rozproszona, publikowana zbyt późno lub zbyt nieczytelnie,** co skutkuje brakiem frekwencji nawet na dobrze zaplanowanych wydarzeniach. To **bariera systemowa,** której poprawa może znacząco zwiększyć uczestnictwo bez konieczności zwiększania liczby wydarzeń.

5. Sztuki wizualne, muzyka kameralna i kultura literacka pozostają w cieniu.

Wydarzenia takie jak wystawy, bardziej niszowe koncerty czy spotkania autorskie mają **niską rozpoznawalność wśród badanych (poniżej 30%),** mimo ich organizacji przez Urząd. Aż **54% ankietowanych nie zna żadnej wystawy z ostatniego roku, a 61% – żadnego koncertu poza festiwalem M4M.** Sugeruje to **brak wyrazistych cykli tematycznych i słabą promocję tzw. drugiego kręgu kultury.**

6. Inicjatywy społeczne i NGO są niewidoczne w życiu kulturalnym.

Wydarzenia organizowane przez trzeci sektor (np. Fundację Lira, Stowarzyszenie OdNowa, spotkania „Przy kawie z NGO”) **pozostają na marginesie świadomości mieszkańców**. Mimo aktywności środowisk pozarządowych w obszarze kultury, inicjatywom tym **brakuje wsparcia promocyjnego i strukturalnego**, które pozwoliłoby zbudować trwałą obecność tych wydarzeń w lokalnym systemie kultury.

7. Infrastruktura kulturalna wymaga unowocześnienia i otwarcia.

Respondenci mocno krytykowali **kino „Muza”** – zarówno za warunki techniczne, jak i ubogą ofertę. Pojawiły się także liczne głosy o **braku przestrzeni dla młodych twórców, amatorów, animatorów kultury**. Mieszkańcy domagają się też **nowoczesnych, elastycznych miejsc spotkań, koncertów i ekspozycji** – szczególnie poza głównym centrum.

Obraz kultury w Mińsku

Kultura Mińska Mazowieckiego to dziś przede wszystkim **kultura masowa i cykliczna – silna w święcie, słabsza w codzienności**.

Jej największymi atutami są:

- **rozpoznawalne marki wydarzeń,**
- **silna integracja z przestrzenią miejską, oraz**
- **gotowość mieszkańców do uczestnictwa.**

Największymi barierami są:

- **brak różnorodności i równowagi programowej,**
- **niedostateczne wspieranie środowisk lokalnych,**
- **słaba komunikacja i niewystarczająca infrastruktura.**

W odpowiedziach mieszkańców wybrzmiewa wyraźny sygnał: **Mińsk Mazowiecki potrzebuje kultury lepiej zaprojektowanej, lepiej skomunikowanej i bardziej zróżnicowanej**. Polityka kulturalna miasta powinna opierać się na **zachowaniu silnych marek**, ale też **odważnym otwarciu się na nowe – zarówno treści, jak i odbiorców**. Potrzeba **strategii, która łączy ciągłość i zmianę**, rozwijając kulturę **dostępną, ambitną i wspólnotową**.

Wprowadzenie

Mińsk Mazowiecki to miasto o wyrazistym rytmie kulturalnym – z festiwalami, jarmarkami, wydarzeniami plenerowymi i inicjatywami lokalnych twórców. Ale co tak naprawdę napędza kulturę w mieście? Jak mieszkańcy odbierają ofertę kulturalną? Co cenią, czego im brakuje i jak wyobrażają sobie jej rozwój?

W kwietniu 2025 roku przeprowadzono otwarte badanie ankietowe, w którym wzięło udział 858 osób. Respondenci podzielili się swoimi opiniami na temat wydarzeń, instytucji, barier uczestnictwa, źródeł informacji oraz potrzebami, które powinny zostać uwzględnione w polityce kulturalnej miasta.

Raport ten zbiera głosy uczestników badania i pozwala lepiej zrozumieć, jak wygląda kultura w Mińsku z perspektywy jej odbiorców. To punkt wyjścia do dalszej dyskusji o tym, jak skutecznie rozwijać ofertę kulturalną, odpowiadając na zróżnicowane oczekiwania mieszkańców.

Metodologia

Badanie zostało przeprowadzone w formie ankiety internetowej, skierowanej do mieszkańców Mińska Mazowieckiego oraz osób z okolicznych miejscowości, które regularnie korzystają z oferty kulturalnej miasta. Kwestionariusz zawierał pytania zamknięte jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, pytania oceniające, a także pytanie otwarte, w którym respondenci mogli podzielić się swoimi wspomnieniami związanymi z udanymi wydarzeniami kulturalnymi. Ankieta była dostępna przez cały kwiecień 2025 roku, a jej dystrybucja została przeprowadzona wielokanałowo, z dużym zaangażowaniem miejskich instytucji i lokalnych społeczności.

Informacja o badaniu pojawiła się na oficjalnej stronie internetowej miasta 31 marca, a regularne przypomnienia publikowano w mediach społecznościowych: na profilu miasta (31 marca, 7, 14 i 24 kwietnia) oraz na profilu burmistrza (1 i 23 kwietnia). Duży zasięg osiągnęła również opublikowana 21 kwietnia rolka – film z podziękowaniami i przypomnieniem o ankiecie – którą obejrzało łącznie 25 tysięcy osób. Promocji towarzyszyła również aktywność w przestrzeni miejskiej: mobilne punkty spotkań z mieszkańcami zorganizowano podczas jarmarku oraz 16 kwietnia w centrum miasta. Na słupie reklamowym przy urzędzie zawieszono plakat promujący badanie.

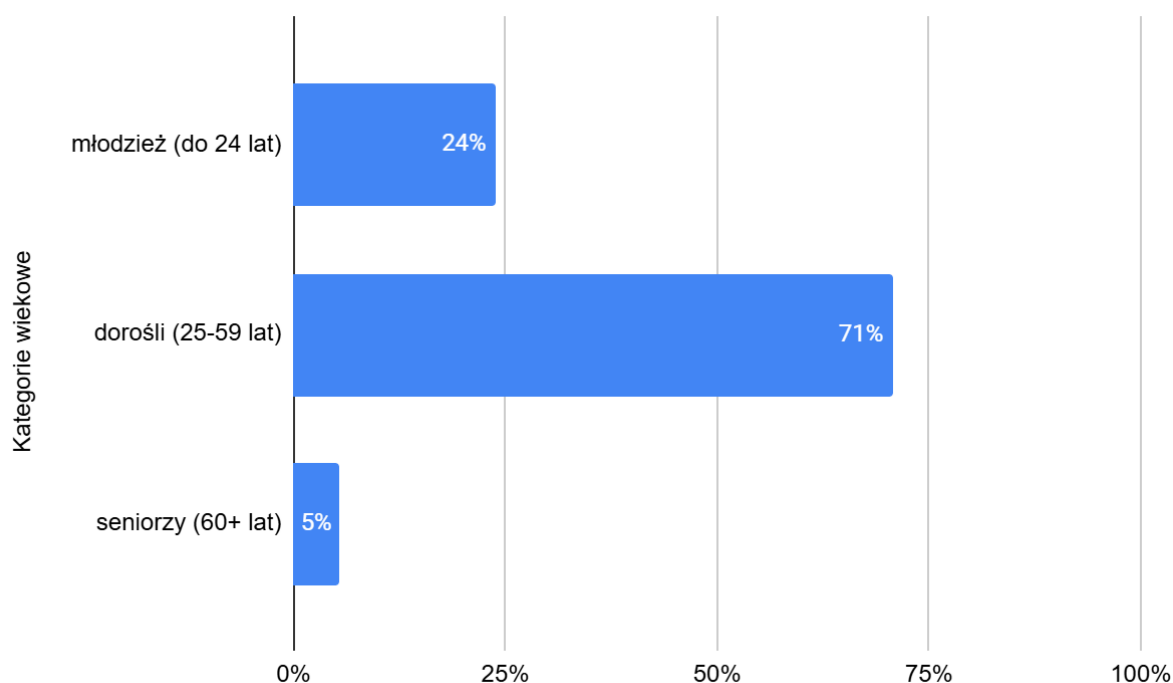
Informacja o ankiecie została również przekazana przez mailing do szkół, organizacji pozarządowych i instytucji kultury, rozesłano ją przez dziennik elektroniczny, a plakaty pojawiły się w przedszkolach i szkołach. O udziale w badaniu mówił także burmistrz podczas wystąpienia transmitowanego na żywo, które dotarło do kilkuset mieszkańców. Informację opublikował również lokalny portal minskmaaz.com oraz została ona przekazana do mieszkańców wraz z newsletterem. Posty były szeroko udostępniane przez miejskie organizacje, szkoły, a także osoby prywatne.

Charakterystyka respondentów

W badaniu wzięło udział 858 osób. Zdecydowaną większość stanowili mieszkańcy Mińska Mazowieckiego – 699 osób, co stanowi 81,5% wszystkich respondentów. Kolejne 116 osób (13,5%) to mieszkańcy okolicznych miejscowości, którzy często korzystają z miejskiej oferty kulturalnej. Pozostałe 43 osoby (5%) to respondenci spoza Mińska, którzy nie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych w mieście.

Wyniki zostały przeanalizowane zarówno ilościowo, jak i jakościowo, ze szczególnym uwzględnieniem różnic w odpowiedziach pomiędzy grupami wiekowymi oraz pomiędzy mieszkańcami a osobami spoza miasta.

Najliczniejszą grupę wiekową stanowili respondenci w przedziale 35–44 lata, co może świadczyć o dużym zainteresowaniu kulturą wśród osób aktywnych zawodowo i rodzinie. Znaczną reprezentację miały również osoby w wieku 25–34 lata oraz 45–59 lat. Młodzież (w wieku do 24 lat) oraz osoby powyżej 60. roku życia wzięły udział w badaniu w mniejszym zakresie, co może być związane z kanałami dystrybucji ankiety (głównie online) lub poziomem zaangażowania w życie kulturalne.



Pod względem wykształcenia dominowali respondenci z wykształceniem wyższym (61%), co nie jest zaskoczeniem przy badaniach realizowanych metodą CAWI (ankieta internetowa wypełniana samodzielnie), które często przyciągają osoby o wyższym poziomie kapitału kulturalnego. Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 27% osób ankietowanych, a z podstawowym 10%. Inne wykształcenie (np. zawodowe) wskazało 2% ankietowanych.

Choć **badanie nie miało charakteru reprezentatywnego**, jego wyniki dostarczają użytecznego obrazu opinii i potrzeb mieszkańców najbardziej aktywnych kulturowo, czyli tych, którzy w praktyce współtworzą krajobraz kulturalny miasta.

Wyniki

Znajomość instytucji

Respondenci badania wykazali wysoką znajomość najważniejszych instytucji kultury działających w Mińsku Mazowieckim. Spośród 12 wymienionych w ankiecie instytucji, respondenci wskazywali średnio 5 z nich jako sobie znane. Sześć osób zadeklarowała znajomość wszystkich wymienionych w ankiecie instytucji kultury.

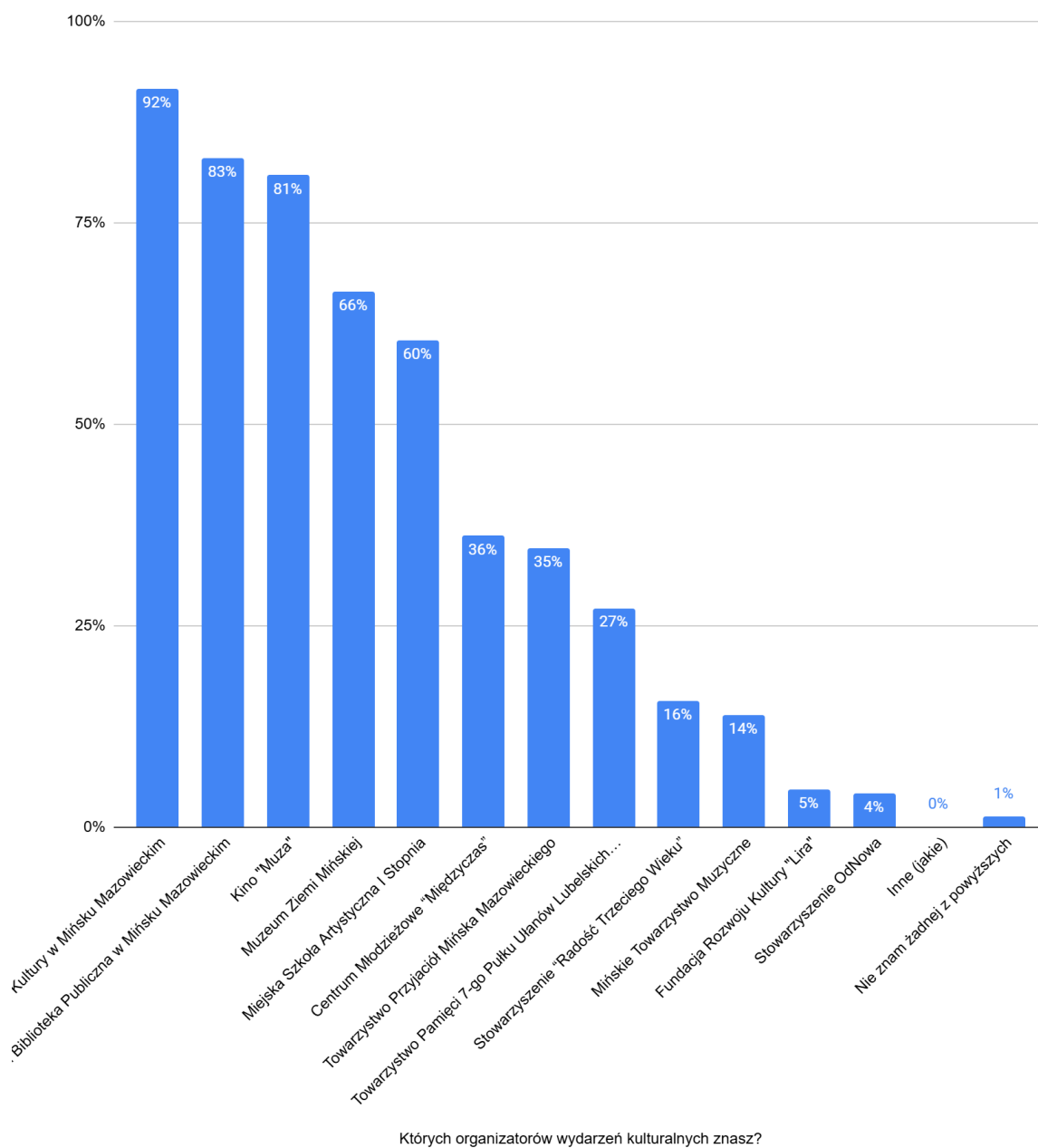
Najczęściej wskazywano:

- Miejski Dom Kultury,
- Miejską Bibliotekę Publiczną
- oraz Muzeum Ziemi Mińskiej.

Dużą rozpoznawalność uzyskały także

- Kino „Muza” i Miejska Szkoła Artystyczna I Stopnia.

Dane te pokazują, że jednostki prowadzone przez miasto i dysponujące rozbudowaną ofertą cieszą się wysoką świadomością wśród uczestników badania.



Wykres przedstawia odsetek respondentów, którzy wskazali poszczególne instytucje kultury jako sobie znane. Uczestnicy mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź, dlatego suma wskazań nie wynosi 100%.

Stosunkowo rzadziej wskazywane były organizacje pozarządowe i społeczne aktywne w sferze kultury, takie jak Towarzystwo Przyjaciół Mińska Mazowieckiego, Fundacja Rozwoju Kultury „Lira” czy Stowarzyszenie OdNowa. Ich obecność w odpowiedziach była wyraźnie mniejsza w porównaniu do instytucji miejskich, co może wskazywać na ograniczoną widoczność trzeciego sektora – zarówno w przestrzeni promocyjnej, jak i w świadomości respondentów.

Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych

Częstotliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych w Mińsku Mazowieckim wśród respondentów badania układa się w typowy dla miast średniej wielkości rozkład – z przewagą umiarkowanego i okazjonalnego zaangażowania. Największa grupa badanych (31%) uczestniczyła w wydarzeniach 2–3 razy w roku, a niemal równie duża (23%) deklarowała udział raz na kwartał. Jedynie 4% respondentów korzystało z oferty kulturalnej bardzo regularnie – raz lub kilka razy w tygodniu – co wskazuje, że uczestnictwo w kulturze częściej ma charakter wydarzeniowy niż ciągły. Około 13% osób bywało na wydarzeniach raz w roku, natomiast 10% nie uczestniczyło w żadnym wydarzeniu w badanym okresie. Dane te sugerują, że istnieje stała, choć niewielka grupa aktywnych odbiorców, natomiast większość mieszkańców angażuje się sporadycznie – co tworzy potencjał do rozszerzania oferty i częstotliwości uczestnictwa, pod warunkiem lepszego dopasowania tematycznego oferty, jej dostępności i komunikacji.

Powody nieuczestniczenia

Wśród 84 respondentów, którzy zadeklarowali, że nie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych w Mińsku Mazowieckim, najczęściej wskazywanym powodem był **brak czasu** – aż **38 osób** zaznaczyło tę odpowiedź. Często jest to samodzielny powód, ale równie często towarzyszą mu inne trudności, takie jak brak informacji czy nieatrakcyjna oferta. Przykładowa odpowiedź to: *„Nie mam czasu, nie wiem gdzie znaleźć informacje o wydarzeniach kulturalnych, nie orientuję się w ofercie”*.

Podobna liczba osób nieuczestniczących (**37 osób**), mimo że zna ofertę wydarzeń, **nie znajduje w niej nic interesującego** dla siebie. Bariera jest **poczucie niedopasowania oferty kulturalnej** do zainteresowań. Wiele osób mimo orientowania się w dostępnych wydarzeniach deklaruje, że *„nie ma tam nic ciekawego”*. Niektórzy dodają, że obecnie *„artyści zapraszani na koncerty pozostawiają wiele do życzenia”* i że *„kiedyś zapraszano lepszych artystów”*. To wskazuje na potrzebę większej różnorodności i lepszego dopasowania programów do różnych grup wiekowych i preferencji muzycznych.

Na trzecim miejscu znalazła się trudność ze zdobyciem informacji o ofercie kulturalnej. **23 osoby** stwierdziły, że **nie wiedzą, gdzie szukać informacji**, co sugeruje potrzebę poprawy komunikacji i promocji wydarzeń. Wiele osób przyznaje, że nie uczestniczy, ponieważ *„nie wie, gdzie szukać informacji”*, albo *„dowiaduje się zbyt późno, już po wydarzeniu”*. To pokazuje, że komunikacja i promocja wydarzeń w mieście wymagają poprawy, zarówno w zakresie kanałów informacyjnych, jak i terminowości przekazu.

Problemy z dojazdem zgłosiło **12 osób**, zarówno jako samodzielną barierę, jak i w połączeniu z innymi (np. brakiem czasu czy wysokimi cenami). Utrudniony transport może dotyczyć zarówno osób mieszkających w dalszych częściach miasta, jak i tych spoza jego granic lub o ograniczonej mobilności. **Koszt uczestnictwa** w wydarzeniach okazał się barierą dla **8 osób**.

Pojedyncze odpowiedzi w pytaniach otwartych wskazywały też na **lenistwo**, brak zainteresowania kulturą (*„Nie interesowały mnie”*), czy negatywną ocenę organizatorów lub

samej instytucji kultury. Jeden z uczestników przyznał: „*Nie lubię działalności Międzyczasu, uważam, że jest to dość nudne i naciągnięta działalność*”.

Ocena oferty i znajomość wydarzeń

Różnorodność oferty kulturalnej w Mińsku Mazowieckim została oceniona przez respondentów jako umiarkowana. Najczęściej wskazywaną odpowiedzią była „średnia” (41%), co potwierdzają zarówno średnia ocen na poziomie 3,02, jak i mediana wynosząca 3,00. Niespełna 1/3 badanych - około 28% uznało ofertę za słabą lub bardzo słabą, natomiast nieco więcej, bo 31%, oceniło ją pozytywnie. Rozkład odpowiedzi wskazuje na ogólnie zachowawczy odbiór – ankietowani dostrzegają pewien poziom aktywności kulturalnej w mieście, ale jednocześnie oczekują większej różnorodności. Wyniki sugerują, że obecna oferta jest mało wyrazista i nie zachęca do jednoznacznych ocen.

Wysoki poziom rozpoznawalności dotyczył wybranych wydarzeń kulturalnych. Wśród wydarzeń, które uzyskały najwięcej wskazań respondentów ankiety, dominują imprezy masowe, rodzinne i silnie osadzone w lokalnym kalendarzu. Najczęściej wskazywanym wydarzeniem był XII Miński Złot Pojazdów Zabytkowych „Warkot” (77%), wyprzedzający nawet Festiwal M4M – Mińsk dla Muzyki, Muzyka dla Mińska (72%) oraz Festiwal Himilsbacha (70%). Wysoko uplasowały się także Targ Bożonarodzeniowy – Kupieckie Mensko (70%) i Targ Wielkanocny – Stragan Sandomierski (62%), co pokazuje, że wydarzenia o charakterze jarmarcznym cieszą się dużym zainteresowaniem i silnie zapisały się w świadomości uczestników badania. Wśród innych popularnych wydarzeń znalazły się m.in. Dni Miasta (55%), Piknik MOSIR na koniec lata (53%), Dzień Dziecka (45%), a także Narodowe Czytanie (45%) – jedyne wydarzenie literackie, które osiągnęło tak wysoki poziom rozpoznawalności. Wyniki te wskazują, że największy zasięg mają wydarzenia otwarte, integracyjne i osadzone w kalendarzu świąt miejskich lub sezonowych.

Czy w ciągu ostatniego roku SŁYSZAŁEŚ/AŚ o którymś z poniższych wydarzeń kulturalnych w Mińsku Mazowieckim?	Liczba wskazań	Procent próby (w tabeli uwzględniono odpowiedzi, które uzyskały co najmniej 10% wskazań)
XII Miński Złot Pojazdów Zabytkowych „Warkot”	664	77%
Festiwal M4M Mińsk dla Muzyki Muzyka dla Mińska	617	72%
16. Festiwal Himilsbacha	603	70%
Targ Bożonarodzeniowy – Kupieckie Mensko	598	70%
Targ Wielkanocny – Stragan Sandomierski	528	62%
Dni Miasta	475	55%
Piknik MOSIR na koniec lata	452	53%
Dzień Dziecka (piknik)	389	45%
Narodowe Czytanie	384	45%
Święto Konstytucji 3 Maja	369	43%
Wigilia Miejska	327	38%
Targ Janowy	310	36%

15. Festiwal Piotra Skrzyneckiego	309	36%
Aleja Gwiazd Literatury z Cezarym Harasimowiczem	279	33%
Święto Odzyskania Niepodległości	278	32%
Spektakl teatralny w Miejskim Domu Kultury	277	32%
XXIII Pokaz Artystyczny Studia Tańca La Flaca	271	32%
Otwarcie Centrum Sportów Miejskich	268	31%
Piknik Czytelniczy	236	28%
Otwarcie skweru 600-lecia	229	27%
Rajd „Odjazdowy Bibliotekarz”	228	27%
Piknik Europejski „Jesteśmy Europą”	204	24%
Rytuał stołu - wystawa porcelany z kolekcji Mariusza Żyły	193	22%
Imieniny Anny Mińskiej	189	22%
Spotkanie autorskie z Dorotą Masłowską	188	22%
Dzień Kobiet	174	20%
Dni Kultury Żydowskiej	162	19%
Weekend Teatrów Ulicznych	151	18%
Odkrywamy Plac Kilińskiego - wystawa plenerowa	147	17%
Dzień Patrona Miasta św. Jana Chrzciciela	147	17%
X Rajd Po Ziemi Mińskiej - Stowarzyszenie Automobilistów Mińskich	139	16%
Tydzień Bibliotek	132	15%
Mazowieckie Kolędowanie	119	14%
Walentynki (akcja miejska)	116	14%
Koncert i śpiewanie pieśni legionowych	109	13%
Festiwal Młodzieży w Międzyczasie	107	12%
Festiwal Andriollego	93	11%
MOTOSERCE	91	11%
Przy kawie z NGO	82	10%

Festiwale

Wśród **wydarzeń festiwalowych** wyraźnie dominują dwie silne marki o ustalonej pozycji w krajobrazie kultury Mińska Mazowieckiego – *Festiwal M4M Mińsk dla Muzyki, Muzyka dla Mińska* (72%) oraz *Festiwal Himilsbacha* (70%). Oba wydarzenia cieszą się bardzo wysoką rozpoznawalnością i jednoznacznie kojarzą się respondentom z ofertą kulturalną miasta. Ich skala, różnorodność programowa i wieloletnia obecność w kalendarzu kulturalnym sprawiają, że stanowią one filary lokalnej tożsamości kulturowej.

Na dalszych miejscach plasuje się *Festiwal Piotra Skrzyneckiego* (36%), który mimo niższego zasięgu również znalazł się w grupie najczęściej rozpoznawalnych wydarzeń. Kolejne festiwale – *Dni Kultury Żydowskiej* (19%), *Weekend Teatrów Ulicznych* (18%) czy *Festiwal Młodzieży w Międzyzyczasie* (12%) – osiągają znacznie mniejsze wartości, co może świadczyć o ich bardziej niszowym charakterze lub słabszej obecności promocyjnej. Najmniej rozpoznawalny był *Festiwal Andriollego* (11%).

Zaledwie 14% respondentów zadeklarowało, że nie zna żadnego z wymienionych wydarzeń, co oznacza, że **kultura festiwalowa w Mińsku jest silnie zakorzeniona i skutecznie utrwala się w świadomości uczestników**. Warto jednak zauważyć, że poza dwoma głównymi festiwalami, pozostałe mają ograniczoną rozpoznawalność – co może być impulsem do ich dalszego rozwoju lub repozycjonowania w systemie komunikacji kulturalnej miasta.

Wydarzenia dla miłośników motoryzacji

W kategorii wydarzeń dla **miłośników motoryzacji** zdecydowanym liderem jest *XII Miński Złot Pojazdów Zabytkowych „Warkot”*, wskazany przez 77% respondentów. To najwyżej rozpoznawalne wydarzenie w całym zestawieniu, co jednoznacznie potwierdza jego wyjątkową pozycję w świadomości uczestników badania. „Warkot” wykracza poza środowisko pasjonatów motoryzacji i funkcjonuje jako wydarzenie o charakterze rodzinnym, plenerowym i spektakularnym – pełniąc rolę rozpoznawalnej marki miejskiej.

Pozostałe wydarzenia w tej kategorii cieszą się znacznie mniejszą znajomością. *X Rajd Po Ziemi Mińskiej* (16%) i *MOTOSERCE* (11%) osiągają poziom wskazań typowy dla imprez niszowych, a *Tydzień Zrównoważonego Transportu* (5%) pozostaje niemal niezauważalny. Mimo to tylko 20% respondentów zadeklarowało brak znajomości jakiegokolwiek wydarzenia z tej kategorii, co potwierdza, że tematyka motoryzacyjna ma silne zakorzenienie w lokalnej kulturze i potencjał do dalszego rozwoju, zwłaszcza w formacie widowiskowym i otwartym.

Targi okolicznościowe

Wydarzenia targowe należą do najlepiej rozpoznawalnych elementów oferty kulturalnej Mińska Mazowieckiego. *Targ Bożonarodzeniowy – Kupieckie Mensko* (70%) oraz *Targ Wielkanocny – Stragan Sandomierski* (62%) osiągnęły bardzo wysoki poziom wskazań, plasując się tuż za najpopularniejszymi festiwalami i wydarzeniami miejskimi. Tak duża rozpoznawalność może wynikać z ich regularnego charakteru, atrakcyjnej formuły łączącej handel, rekreację i estetykę świąteczną, a także silnego osadzenia w przestrzeni publicznej miasta.

Targ Janowy uzyskał niższy, ale nadal znaczący poziom wskazań (36%), co pokazuje, że również mniej oczywiste lub tematyczne formy targowe mają swoich odbiorców. Tylko 21% respondentów zadeklarowało brak znajomości któregośkolwiek z wydarzeń w tej kategorii, co potwierdza, że **targi okolicznościowe są ważną i widoczną częścią lokalnej kultury** – pełniąc zarówno funkcję społeczną, jak i promocyjną. Ich sukces opiera się na prostym, otwartym formacie oraz umiętnym wykorzystaniu cykliczności i sezonowości.

Wydarzenia związane z Mińskiem Mazowieckim

Wydarzenia bezpośrednio związane z **historią, symboliką i przestrzenią Mińska Mazowieckiego** cieszą się zauważalnym poziomem rozpoznawalności, szczególnie te, które mają charakter cykliczny lub towarzyszyły większym obchodom miejskim. Najczęściej wskazywanym wydarzeniem w tej kategorii były *Dni Miasta* (55%) – jedno z najważniejszych wydarzeń w rocznym kalendarzu kulturalnym, silnie zakorzenione w świadomości uczestników badania. Równie wyraźnie zapisały się w pamięci wydarzenia związane z nowymi inwestycjami w przestrzeni publicznej, takie jak *Otwarcie Centrum Sportów Miejskich* (31%) i *Otwarcie skweru 600-lecia* (27%), co może wskazywać na skuteczność powiązania działań infrastrukturalnych z elementami świętowania i wspólnotowej celebracji.

Mniejszą, ale nadal zauważalną rozpoznawalność miały wydarzenia symboliczne i tożsamościowe, jak *Imieniny Anny Mińskiej* (22%) oraz *Dzień Patrona Miasta św. Jana Chrzyciciela* (17%). Niski poziom wskazań dotyczył natomiast wydarzeń bardziej tematycznych lub historycznych, takich jak *Ułani zapraszają w lata 30-te!* (9%) czy *Wspomnienie o Hipolicie Konopce* (3%), które trafiają głównie do bardziej zaangażowanej lub zainteresowanej grupy odbiorców. Fakt, że tylko 23% respondentów zadeklarowało brak znajomości któregośkolwiek z tych wydarzeń, sugeruje, że **elementy lokalnej tożsamości są obecne i rozpoznawalne w ofercie kulturalnej miasta**, choć ich oddziaływanie zależy od formy i skali wydarzenia.

Obchody i uroczystości publiczne

Wydarzenia zakwalifikowane jako **obchody i uroczystości publiczne** cieszą się stosunkowo wysoką rozpoznawalnością wśród uczestników badania, zwłaszcza te, które mają charakter integracyjny lub są związane z ważnymi datami w kalendarzu państwowym i lokalnym. Największym zasięgiem odznacza się *Piknik MOSIR na koniec lata* (53%), co wskazuje na dużą siłę przyciągania wydarzeń rodzinnych organizowanych w przestrzeni rekreacyjnej. Podobnie wysoki wynik osiągnął *Dzień Dziecka* (45%) oraz obchody *Święta Konstytucji 3 Maja* (43%) – wydarzenia osadzone w silnym kontekście wspólnotowym i edukacyjnym. *Wigilia Miejska* i *Święto Odzyskania Niepodległości* również zdobyły znaczną rozpoznawalność (odpowiednio 38% i 32%).

Nieco niższy poziom znajomości dotyczy takich wydarzeń jak *Piknik Europejski* (24%) i *Dzień Kobiet* (20%), które – mimo obecności w przestrzeni publicznej – mają bardziej tematyczny lub symboliczny charakter. Najmniej znanym wydarzeniem w tej grupie okazały się *Mińskie Dni Seniora* (5%), co może wskazywać na ich ograniczoną promocję lub profil skierowany do wąskiej grupy odbiorców. Jedynie 15% respondentów zadeklarowało brak znajomości któregośkolwiek z wymienionych wydarzeń, co potwierdza, że ta kategoria jest dobrze osadzona w lokalnej świadomości i pełni istotną funkcję w budowaniu spójności społecznej oraz rytmu życia miasta.

Literatura

Wydarzenia **literackie** wyróżniają się na tle innych kategorii stosunkowo wysokim poziomem rozpoznawalności wśród respondentów. Najczęściej wskazywanym wydarzeniem było *Narodowe Czytanie* – rozpoznawane przez 45% uczestników badania – co czyni je jednym

z najbardziej znanych wydarzeń w całym zestawieniu. Dużą widoczność uzyskały także autorskie projekty miejskie, takie jak *Aleja Gwiazd Literatury* (33%) oraz *Piknik Czytelniczy* (28%). Wysoko uplasował się również *Rajd „Odjazdowy Bibliotekarz”* (27%) – wydarzenie łączące wątki kultury i aktywności społecznej. Również wydarzenia o bardziej kameralnym charakterze, jak *spotkania autorskie* czy *Tydzień Bibliotek*, były znane części uczestników. Jedynie 32% respondentów zadeklarowało brak znajomości któregoś z tych wydarzeń, co stanowi jeden z niższych wyników wśród wszystkich analizowanych kategorii. To sugeruje, że Mińsk Mazowiecki posiada stosunkowo silny segment kultury literackiej, który – mimo ograniczonego zasięgu medialnego – utrwała się w świadomości odbiorców i może być skuteczną osią programową dalszego rozwoju oferty kulturalnej.

Sztuki wizualne / wystawy

Wydarzenia z zakresu **sztuk wizualnych** charakteryzują się umiarkowaną lub niską rozpoznawalnością wśród uczestników badania. Jedynie jedna wystawa – *„Rytuał stołu” z kolekcji Mariusza Żyły* – osiągnęła poziom wskazań przekraczający jedną piątą próby (22%), co czyni ją najbardziej rozpoznawalnym wydarzeniem tej kategorii. Wystawa plenerowa *„Odkrywamy Plac Kilińskiego”* uzyskała 17%, natomiast pozostałe wydarzenia – zarówno wystawy malarstwa, kolekcje historyczne, jak i ekspozycje artystów lokalnych – osiągały rozpoznawalność na poziomie jednocyfrowym. Tak niski poziom wskazań sugeruje, że sztuki wizualne w Mińsku Mazowieckim mają charakter niszowy i trafiają głównie do wąskiej grupy odbiorców. Warto też zauważyć, że aż 54% respondentów zadeklarowało, że nie zna żadnego z wymienionych wydarzeń z tej kategorii, co wskazuje na poważną barierę widoczności tej części oferty kulturalnej miasta.

Muzyka / koncerty

Wydarzenia muzyczne, z wyjątkiem dużych festiwali ujętych w osobnej kategorii, cechują się niską rozpoznawalnością wśród uczestników badania. Najwyższy wynik uzyskały *Mazowieckie Kolędowanie* (14%) oraz *Koncert i śpiewanie pieśni legionowych* (13%), co świadczy o tym, że najlepiej zapamiętywane są koncerty o charakterze tradycyjnym i osadzone w kalendarzu obchodów rocznicowych lub świątecznych. Pozostałe wydarzenia – zarówno te o profilu rozrywkowym, jak i bardziej kameralne – osiągały wyniki poniżej 10%. Koncerty takie jak *Swing Club na Mazowszu*, *Tango d’Amore* czy występ Anny Sroki-Hryń były znane jedynie niewielkiej części respondentów. Aż 61% osób zadeklarowało, że nie zna żadnego z wymienionych wydarzeń w tej kategorii. Wyniki te wskazują, że muzyka w Mińsku Mazowieckim – poza dużymi festiwalami – nie posiada silnych marek cyklicznych i nie wybrzmiewa w świadomości ogółu odbiorców. Może to sugerować potrzebę wyrazistszej promocji, większej regularności wydarzeń oraz lepszego dostosowania ich do preferencji różnych grup mieszkańców.

Najlepsze wydarzenia

Odpowiedzi na pytanie otwarte o najbardziej udane wydarzenia kulturalne w Mińsku Mazowieckim potwierdzają wyniki pytań ilościowych i rzucają nieco światła na przyczyny popularności wybranych wydarzeń.

Wśród wydarzeń kulturalnych organizowanych w Mińsku Mazowieckim bezkonkurencyjnie wyróżnia się **Festiwal M4M**. To właśnie on najczęściej pojawiał się w odpowiedziach mieszkańców jako wydarzenie szczególnie udane i zapamiętane. Festiwal ten ceniony jest za różnorodność muzyczną, dobrą organizację i możliwość integracji lokalnej społeczności. Wiele osób wspomina jego wcześniejsze edycje sprzed 2017 roku z sentymentem.

„M4M – to były coroczne wydarzenia, które były czymś wspaniałym. Zespoły z górnej półki. Ikony rocka. Cudownie wspominam ten czas, żal że miasto przestało organizować festiwal.”

“M4M ale przed 2017 były fajniejsze gwiazdy niż obecnie.”

Współcześnie również wzbudza pozytywne emocje, choć niektórzy zaznaczają, że obecna formuła zbyt mocno skreśliła w stronę wydarzeń warsztatowo-kulturowych, kosztem dużych koncertów.

Tuż obok M4M, duże uznanie zdobyły także **Festiwal Himilsbacha** oraz **Festiwal Piotra Skrzyneckiego** – oba wysoko oceniane za klimat, poziom artystyczny i program.

„Festiwal Skrzyneckiego – piękna poetycka piosenka, dobra obsada, świetna atmosfera, spotkanie przeszłości z teraźniejszością”

Mieszkańcy cenią nie tylko muzykę, ale też kontekst literacki i teatralny tych wydarzeń, co sprawia, że przyciągają osoby o różnych zainteresowaniach. Odnotowują również nieformalny klimat tych wydarzeń, obecność foodtrucków, wakacyjny nastrój.

Koncerty – zarówno plenerowe, jak i kameralne – stanowią kolejną grupę wydarzeń cieszących się ogromnym uznaniem. Wśród artystów wymieniano m.in. Smolastego, Wilki, Urszulę, Margaret, Cleo, KSU, Kazika, Marię Peszek, Myslovitz, Zakopower, Łąki Łan czy Piwnicę pod Baranami. Koncerty organizowane w MSA, MDK, kinie „Muza” i na scenie plenerowej pod Pałacem chwalone są za wysoki poziom oraz różnorodność. Szczególnie ciepło oceniono Miejską Orkiestrę Dętą i MM Big Band – za program, energię i lokalny charakter.



Grafika przedstawia chmurę tagów z nazwami zespołów i wykonawców muzycznych, które pojawiały się w odpowiedziach respondentów na pytanie otwarte o najbardziej udane wydarzenia kulturalne w Mińsku Mazowieckim.

„Moją szczególną uwagę zwracają imprezy muzyczne, bo lubię muzykę, relaksuję się przy niej, spotykam ze znajomymi”

“Zdecydowanie był to RIMFest! Jeden dzień większego festiwalu, w którym młode, lokalne, bardziej rockowo nastawione zespoły mogły pokazać swoją twórczość. Było to coś dla ludzi, którzy nie wpisują się w politykę kulturalną promującą głównie wydarzenia skierowane do dzieci oraz rodziców czy też skierowaną do osób, które gustują w łagodniejszych rodzajach muzyki. Ostatnim wydarzeniem, które uznałam za bardzo dobre, był koncert mińskiego zespołu Światy Sztuczne! Podczas finału WOŚP chłopcy dali fenomenalny występ pełen zaangażowania!”

Ważną i docenianą przez mieszkańców formą aktywności są **wydarzenia teatralne**, zwłaszcza spektakle plenerowe oraz teatry uliczne. Powrót tej formy sztuki na ulice miasta spotkał się z entuzjazmem.

„Teatry uliczne – jak dobrze, że wróciły!”

“Było takie widowisko teatralne dawno temu w parku o czarownicach, połączone w tańcem to było niesamowite przeżycie.”

Wielu respondentów podkreślało, że spektakle w MDK czy szkole muzycznej to dla nich chwile wytchnienia, okazje do refleksji i kontaktu z kulturą na wysokim poziomie. Doceniane są także przedstawienia dla dzieci, często wskazywane przez rodziców jako wartościowe i dobrze przygotowane.

Mińsk Mazowiecki wyróżnia się także na tle miast tej wielkości dzięki bogatej **ofercie literackiej**. **Aleja Gwiazd Literatury**, spotkania autorskie w Miejskiej Bibliotece Publicznej czy **Narodowe Czytanie** to wydarzenia, które łączą w sobie dostępność z wysokim poziomem merytorycznym.

“Aleja Gwiazd Literatury - niezwykła siła, z jaką tak liczną publiczność przyciąga literatura”

“Aleja Gwiazd- spotkania z pisarzami, odsłonięcie gwiazdy zaproszonego gościa.”

„Spotkania autorskie – zawsze z klasą, dopasowanym anturażem, odpowiednio długie czasowo, z możliwością bezpośredniego kontaktu z zaproszonymi gośćmi.”

Równie dużą popularnością cieszą się **wydarzenia rodzinne**. Pikniki organizowane przez MOSiR, festyny z okazji Dnia Dziecka, ekopikniki czy Mikołajki to momenty, które integrują lokalną społeczność i oferują bogaty program dla najmłodszych.

„Piknik na koniec lata. Super organizacja i dużo atrakcji dla dzieci”

“Piknik na zakończenie wakacji. Świetne konkurencje i atrakcje dla najmłodszych.”

“Piknik na Dzień Dziecka, ponieważ byłam tam animatorką i świetnie się tam bawiłam z dziećmi i nie tylko.”

“Piknik MOSIR na zakończenie wakacji dla dzieci. Wszystkie atrakcje zlokalizowane były w jednym miejscu, dzieci miały dostęp do różnych aktywności, skala organizacji była bardzo duża.”

Wydarzenia te mają również znaczenie integracyjne i są odpowiedzią na potrzeby rodzin z dziećmi, poszukujących wspólnej rozrywki.

Nie można pominąć także wysokiej oceny **wydarzeń o charakterze historycznym i patriotycznym**. Obchody 600-lecia Mińska, święto 11 listopada, Godzina „W”, śpiewanie pieśni patriotycznych w Muzeum Ułanów – to wydarzenia, które budują wspólnotę i lokalną tożsamość.

„Coroczne śpiewanie pieśni patriotycznych – dlatego że zawsze panuje tam świetna atmosfera i uczęszczam tam co roku”

Wśród wydarzeń oryginalnych i przyciągających licznych mieszkańców wyróżnia się **Warkot** – zlot starych samochodów i pasjonatów motoryzacji. Opisywane jako „żywe muzeum” czy „największe wydarzenie – przynajmniej powierzchniowo”, przyciąga nie tylko fanów motoryzacji, ale i całe rodziny.

Wreszcie, warto zwrócić uwagę na **wystawy, jarmarki, wydarzenia rękodzielnicze**. Wyróżniano m.in. wernisaże w MZM, ekspozycje w wieży ciśnień, targi bożonarodzeniowe, pokazy La Flaca czy warsztaty Fundacji Lira. Łączy je atmosfera bliskości i dostępność – często są to wydarzenia organizowane lokalnie, przez lokalnych twórców i dla lokalnej społeczności.

Podsumowując, Mińsk Mazowiecki ma bogatą i zróżnicowaną ofertę kulturalną. Mieszkańcy szczególnie cenią wydarzenia, które łączą wysoki poziom artystyczny z dostępnością i możliwością spotkania się z innymi – niezależnie od wieku czy zainteresowań. Największą siłą lokalnej kultury wydaje się być jej różnorodność oraz potencjał do budowania wspólnoty.

Najślabsze wydarzenia

Na podstawie opinii mieszkańców można zauważyć, że w Mińsku Mazowieckim istnieje kilka wydarzeń kulturalnych, które spotkały się z krytyką lub zostały uznane za nieudane. Najczęściej pojawiającym się motywem rozczarowania była **utrata jakości dawniej popularnych wydarzeń**. Dotyczy to przede wszystkim festiwalu M4M, który według wielu respondentów „kiedyś był ciekawszy”, „miał lepszych artystów” i „bardziej przypominał festiwal muzyczny niż obecnie”. Jeden z uczestników pisze wręcz: „M4M – mało muzyki w moim guście”, inny dodaje: „Festiwal 4M – zazwyczaj mało interesujący repertuar”. Wśród głosów rozczarowania pojawiło się też stwierdzenie, że „festiwale M4M z wcześniejszych lat wydawały się bardziej atrakcyjne niż teraźniejsze”.

Podobne uwagi padają w odniesieniu do **festiwalu Himilsbacha** – uznawanego kiedyś za prestiżowy i kameralny, obecnie ocenianego jako „kącik wzajemnej adoracji dla działaczy okolicznych”. Krytkowana była również polityka odpłatności: „Festiwal im. Himilsbacha – płatne wejścia na koncerty”, co mogło zniechęcać mniej zamożnych mieszkańców.

Pojawiły się także głosy dotyczące **niedostatecznego nagłośnienia i promocji wydarzeń**, co skutkowało niską frekwencją, nawet mimo atrakcyjnych gości. Przykładem może być „Festiwal Pasji”, podczas którego „mimo obecności fantastycznych gości, widownia liczyła kilkanaście osób”. Wielu mieszkańców wyraża frustrację, że „o wydarzeniach dowiadują się dopiero po fakcie”, co często wyklucza ich z uczestnictwa. Ten aspekt dotyczy również wydarzeń wymagających wejściówek – „wydarzenia organizowane przez urząd miejski, na które należało mieć wejściówki – nigdy nie były dostępne – tylko dla wybranych”.

Wśród innych wydarzeń negatywnie oceniono **wydarzenia dla dzieci** – szczególnie Dzień Dziecka i Festiwal Baniek Mydlanych. Zarzucano im słabą organizację i brak atrakcji: „*armagedon, a mało atrakcji na tyle dzieci*”, „*O GODZINIE 14 tylko 2 dmuchańce i kilometrowa kolejka*”. Pikniki rodzinne również oceniano krytycznie, często z powodu płatnych atrakcji i złej organizacji kolejek. Jeden z mieszkańców wspomniał o następującej sytuacji: „*organizatorzy faworyzowali swoich znajomych w kolejkach do atrakcji – dzieci stały w kolejce, a inne były wpuszczane bokiem*”.

Inne głosy niezadowolenia dotyczyły **tematyki i grupy docelowej wydarzeń**. Pojawiały się komentarze o tym, że wydarzenia są „zbyt niszowe”, „robione pod seniorów” lub „pod dzieci”, bez oferty dla osób dorosłych w wieku 20–45 lat. Wskazywano na brak koncertów bardziej nowoczesnych lub rozrywkowych, niekiedy pisząc dosadnie: „*Za dużo rocka i heavy metalu – w Mińsku nie mieszkają tylko ludzie w glanach z tunelami w uszach*”.

Negatywne opinie zebrały także **wydarzenia patriotyczne**, które niektóre osoby odbierają jako „*napuszone*”, „*pełne patosu*” i „*bardziej historyczne niż kulturalne*”. W tej kategorii pojawiły się uwagi np. o braku ciekawych prelekcji podczas obchodów Święta Niepodległości.

Krytykowano również **organizację wydarzeń plenerowych**, zwłaszcza w deszczu lub przy złej pogodzie. Jedna osoba przytoczyła przykład koncertu zespołu KSU odbywającego się w niedzielę: „*Słuchać Jabol punk i się nie nawalić? Rocka dawać w sobotę!*”. Inni wskazywali na brak zapewnienia bezpieczeństwa podczas koncertów, np. „*Po koncercie Smolastego miałem zniszczoną elewację, brak patroli, brak reakcji policji*”.

Nie brakowało także **komentarzy personalnych i instytucjonalnych** – niepochlebnych opinii na temat działania MDK, wyboru artystów, stylu prowadzenia spotkań czy doboru tematów warsztatów. Część respondentów narzekała na to, że niektóre wydarzenia przypominają autopromocję lokalnych władz lub urzędników.

Podsumowując, najczęstsze uwagi wobec nieudanych wydarzeń kulturalnych w Mińsku Mazowieckim dotyczyły:

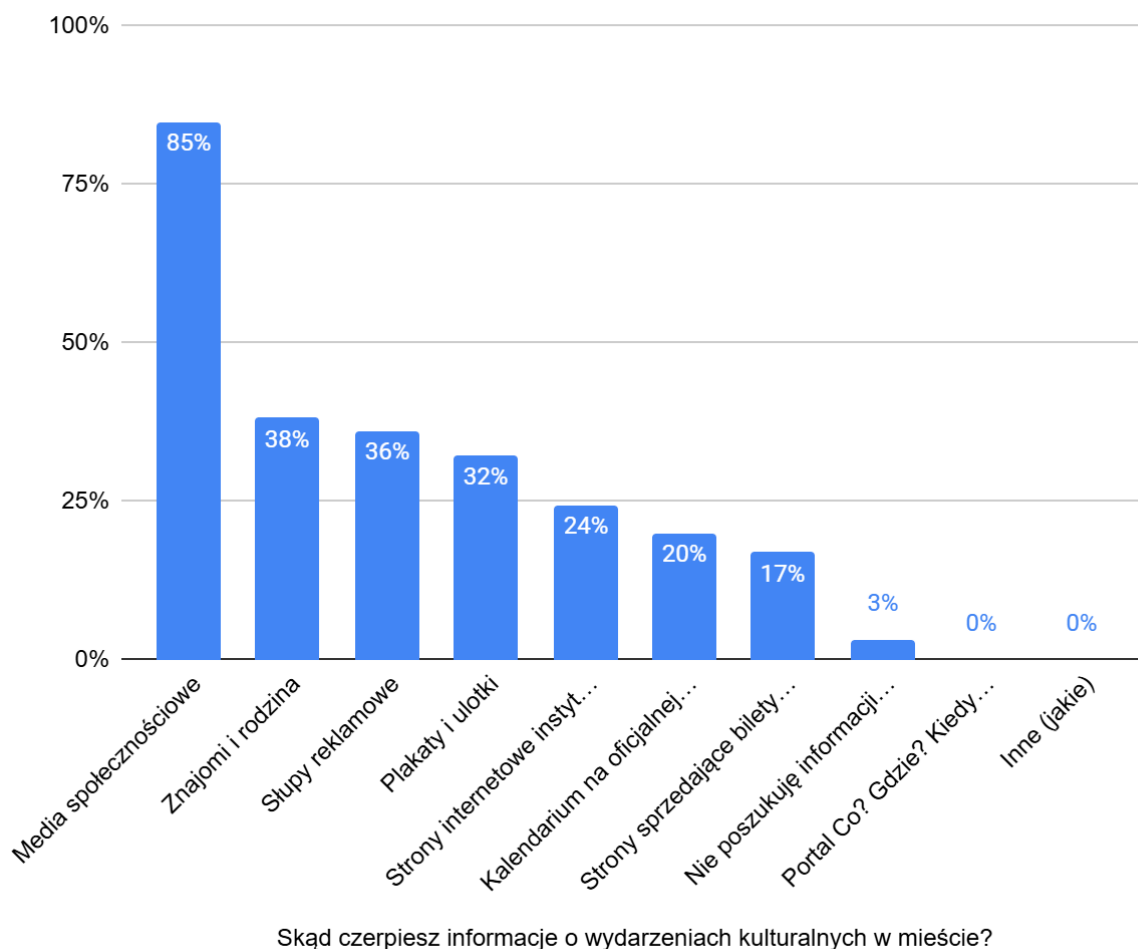
- spadku poziomu i atrakcyjności znanych festiwali (M4M, Himilsbach),
- braku promocji i dostępności wydarzeń,
- niskiej jakości organizacji (szczególnie wydarzeń dla dzieci),
- niedopasowania oferty do szerokiego grona odbiorców,
- nadmiaru form „poważnych” i „niszowych”,
- braku realnej integracji mieszkańców.

Wielu mieszkańców doceniało intencje, ale oczekuje *większej różnorodności, profesjonalizmu i transparentności*, a przede wszystkim – **lepszego komunikacji** na temat tego, co dzieje się w mieście.

Informowanie o kulturze

Ocena skuteczności informowania o wydarzeniach kulturalnych w Mińsku Mazowieckim wypada umiarkowanie i wskazuje na istotne pole do poprawy. Ponad jedna trzecia respondentów uznała działania informacyjne za słabe lub bardzo słabe (36%), podczas gdy pozytywnie wypowiedziała się niemal identyczna liczba badanych (razem 31%). Najwięcej wskazań zebrała odpowiedź „średnia” (33%), co odzwierciedla brak wyraźnej satysfakcji, ale też gotowość do poprawy. Średnia ocen wynosi 2,89 (w skali 1–5), a mediana 3,0, co potwierdza, że system informowania funkcjonuje przeciętnie – nie budzi zaufania, ale nie jest też jednoznacznie negatywnie oceniany. Wynik ten sugeruje potrzebę usprawnienia kanałów komunikacji, zwiększenia ich widoczności i lepszego dopasowania do nawyków informacyjnych mieszkańców.

Zdecydowana większość respondentów (85%) wskazała media społecznościowe jako **główne źródło informacji o wydarzeniach kulturalnych** w Mińsku Mazowieckim. To jednoznacznie potwierdza dominującą rolę platform takich jak Facebook czy Instagram w komunikacji kulturalnej miasta. Na drugim miejscu znalazły się kanały nieformalne – znajomi i rodzina (38%) – oraz tradycyjne formy reklamy: słupy ogłoszeniowe (36%) i plakaty/ulotki (32%). Strony internetowe instytucji kultury pozostają istotnym, ale mniej powszechnym źródłem (24%), a oficjalne miejskie kalendarium – mimo swojej potencjalnej roli informacyjnej – trafia tylko do jednej piątej badanych (20%). Strony biletowe, mimo coraz częstszej cyfryzacji sprzedaży wejściówek, są źródłem informacji jedynie dla 17% uczestników badania. Znikomy odsetek (3%) zadeklarował, że w ogóle nie poszukuje informacji o wydarzeniach, co świadczy o wysokim potencjale uczestnictwa, o ile informacja dotrze skutecznie. Zaskakująco, żaden z respondentów nie wskazał lokalnego portalu – „minskmaz.com”, co może świadczyć o niskiej rozpoznawalności lub braku aktualności tego źródła. Wyniki te wyraźnie sugerują, że polityka informacyjna powinna opierać się na wzmacnianiu przekazu w mediach społecznościowych, przy jednoczesnym lepszym skoordynowaniu i wypromowaniu kanałów oficjalnych.

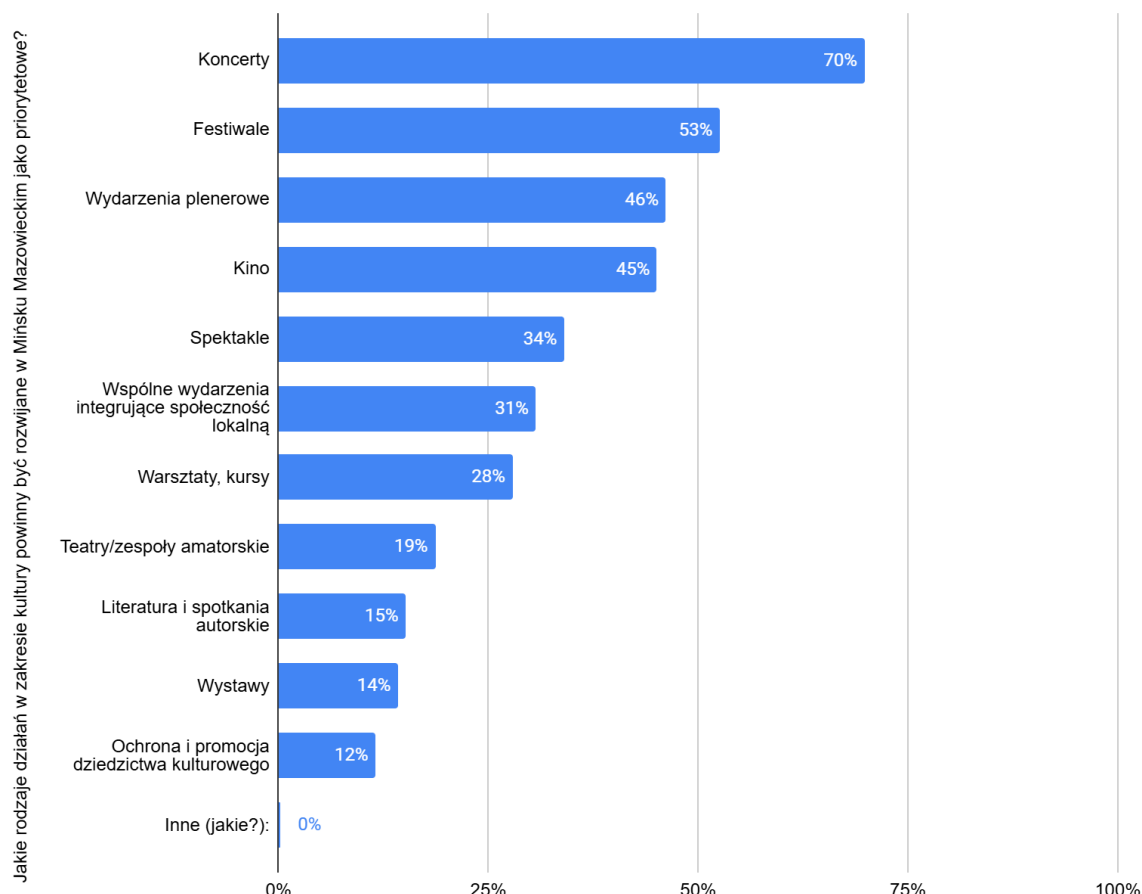


Wykres przedstawia źródła informacji o wydarzeniach kulturalnych w mieście, wskazywane przez respondentów. Uczestnicy badania mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź, dlatego odpowiedzi nie sumują się do 100%.

Priorytety rozwojowe

Analiza odpowiedzi na pytanie dotyczące priorytetowych kierunków rozwoju działań kulturalnych w Mińsku Mazowieckim jasno pokazuje, że mieszkańcy w największym stopniu oczekują **koncertów** – wskazało je aż **70% respondentów (599 osób)**. Na kolejnych miejscach uplasowały się **festiwale (53%)** oraz **wydarzenia plenerowe (46%)**, co podkreśla silną potrzebę organizacji dużych, otwartych i dostępnych form rozrywki, które pozwalają na wspólne spędzanie czasu w przestrzeni miejskiej. **Kino** jako forma kultury również cieszy się dużym zainteresowaniem (**45%**), wyprzedzając **spektakle teatralne (34%)** i **wydarzenia integrujące społeczność lokalną (31%)**. Mniejszym, choć wciąż istotnym, zainteresowaniem cieszą się **warsztaty i kursy (28%)**, a także aktywności związane z **amatorskimi grupami teatralnymi i literaturą**. Najmniej wskazań otrzymały **wystawy** oraz działania z zakresu **ochrony dziedzictwa kulturowego**, co może świadczyć o potrzebie odświeżenia formy prezentacji tych obszarów lub weryfikacji ich znaczenia

w lokalnym kontekście. Warto zaznaczyć, że **odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ uczestnicy mogli zaznaczyć maksymalnie trzy różne opcje.**



Wykres ilustruje, jakie rodzaje działań kulturalnych respondenci uważają za priorytetowe do rozwoju w Mińsku Mazowieckim.

Uzasadniając swoje odpowiedzi, respondenci poruszyli kilka wątków. Wypowiedzi mieszkańców Mińska Mazowieckiego pokazują wyraźnie, że kultura w ich mieście postrzegana jest nie jako dodatek, lecz jako realna potrzeba społeczna. Oczekiwania nie ograniczają się wyłącznie do rozrywki – wielu respondentów podkreśla rolę kultury jako narzędzia integracji, edukacji, budowania tożsamości lokalnej i wzmacniania wspólnotowości. Dominującym przekazem jest poczucie niedosytu i potrzeba urozmaicenia oraz ożywienia miejskiego życia kulturalnego.

Jednym z najczęściej pojawiających się wątków była **potrzeba integracji społecznej**. Wielu respondentów zauważa, że Mińsk dynamicznie się rozrasta, a liczba nowych mieszkańców – zwłaszcza przyjezdnych z Warszawy – rośnie. To powoduje zanik dawnych więzi społecznych i pogłębia poczucie anonimowości. Kultura mogłaby, zdaniem uczestników badania, stać się remedium na te procesy. Stąd ogromne poparcie dla wszelkich **wydarzeń otwartych i plenerowych**, które zachęcają do uczestnictwa, nie wymagają wcześniejszej deklaracji i są dostępne także dla osób przypadkowo przechodzących. „Każdy może

przyjść”, „wydarzenia na świeżym powietrzu przyciągają całe rodziny”, „fajnie jest spotkać się z ludźmi i zapomnieć o problemach” – to tylko niektóre z licznych komentarzy podkreślających znaczenie tej formy kultury.

Kultura, jak zauważają respondenci, ma również **funkcję terapeutyczną i edukacyjną**. Wypowiedzi takie jak *„pomaga zwalczać samotność”, „rozwija emocjonalność”, „chroni przed depresją”, „kształtuje gusty”, „uczy dzieci nowych kompetencji”* pokazują, że mieszkańcy dostrzegają głęboki sens w inwestowaniu w działania kulturalne. To nie tylko forma rozrywki, ale również przestrzeń rozwoju – osobistego i społecznego. Szczególnie akcentowano potrzebę zajęć warsztatowych i kursów o szerokim spektrum tematycznym, w tym dostępnych dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami czy rodzin z dziećmi.

Wiele osób wskazywało na problem **niewystarczającej infrastruktury kulturalnej**. Szczególną frustrację wzbudza kino MUZA, które – zdaniem wielu – nie spełnia standardów nowoczesnego kina. Krytykowano m.in. ograniczony repertuar, niewygodne godziny seansów, niską dostępność i brak premier. Pojawiały się porównania do kin w pobliskich miastach, takich jak Siedlce czy Sulejówkę, gdzie oferta jest bogatsza i bardziej dostępna. Wypowiedzi takie jak: *„Kino to porażka w Mińsku Mazowieckim, lepiej pojechać raz na kilka miesięcy do Warszawy niż do tej szopy, co udaje, że jest kinem”* czy *„MUZA – mała przestrzeń, niewygodne fotele i brak popcornu”* jasno wskazują, że mieszkańcy oczekują modernizacji lub stworzenia nowej, w pełni funkcjonalnej placówki kinowej.

Wypowiedzi mieszkańców wyraźnie sygnalizują również **potrzebę większej różnorodności i jakości oferty**. Pojawiały się głosy, że obecna oferta jest zbyt jednorodna, przewidywalna i cykliczna. Mieszkańcy oczekują nie tylko większej liczby wydarzeń, ale również ich **większej atrakcyjności programowej i profesjonalizmu wykonania**. Wskazywano na potrzebę zapraszania znanych artystów, organizowania festiwali z rozmachem, a także sięgania po niszowe formy, takie jak muzyka jazzowa, rockowa czy etniczna. Krytykowano też niewystarczającą promocję i rozproszenie informacji – wiele osób nie wiedziało o istniejących wydarzeniach lub dowiadywało się o nich zbyt późno.

Silnie wybrzmiał również **temat wspierania lokalnych twórców** – zarówno amatorów, jak i artystów profesjonalnych. Mińszczanie mają poczucie, że miasto nie wykorzystuje potencjału swojej społeczności. Wielu mówiło o tym, że młodzi muzycy, aktorzy, malarze czy rękodzielnicy nie mają przestrzeni, by się zaprezentować, a niegdyś istniejące miejsca (np. klub Dujer) przestały pełnić tę funkcję. *„W mieście jest wielu uzdolnionych ludzi, ale nic się o nich nie mówi”, „miasto powinno promować lokalnych artystów i pisarzy”* – to wyraz silnej potrzeby uznania i platformy dla lokalnych inicjatyw.

W wielu wypowiedziach pojawiała się także **krytyka obecnego kształtu oferty kulturalnej** – zarówno pod względem liczby wydarzeń, jak i ich poziomu. Niektórzy nazywali Mińsk „smutnym miastem”, w którym „nic się nie dzieje”, inni zwracali uwagę na wyraźny spadek poziomu i rozmachu imprez w porównaniu do lat poprzednich. Z drugiej strony – obecność dużej liczby sugestii, pomysłów i osobistego zaangażowania wskazuje, że mieszkańcy są gotowi uczestniczyć i wspierać rozwój kultury, jeśli tylko zostaną do tego zachęeni atrakcyjną ofertą.

Podsumowując, mieszkańcy Mińska Mazowieckiego pragną kultury **żywej, dostępnej, integrującej i ambitnej**. Chcą miasta, które oferuje przestrzeń do spotkań, do rozwoju i do

emocjonalnego przeżywania wspólnych doświadczeń. Widzą w kulturze szansę na to, by Mińsk nie był jedynie miejscem do spania – lecz przestrzenią aktywnego, wartościowego życia społecznego.

Jak wspierać kulturę w Mińsku Mazowieckim?

Wyniki odpowiedzi na pytanie „W jaki sposób miasto ma wspierać rozwój kultury?” jasno pokazują, że mieszkańcy Mińska Mazowieckiego oczekują przede wszystkim **lepszey komunikacji i dostępności informacji o wydarzeniach kulturalnych**. Aż 57% respondentów wskazało, że miasto powinno skuteczniej promować wydarzenia i informować o nich mieszkańców.

Wiele osób deklarowało, że regularnie dowiaduje się o ciekawych inicjatywach dopiero po ich zakończeniu – mimo śledzenia mediów społecznościowych czy stron instytucji kultury. Informacje są rozproszone, publikowane zbyt późno lub w nieczytelny sposób. Wskazano potrzebę stworzenia centralnego, łatwo dostępnego źródła informacji oraz poprawy jakości komunikacji i reklamy. Sugeruje to, że nawet przy istniejącej ofercie kulturalnej część działań może pozostawać niezauważona z powodu niedostatecznej promocji.

Na drugim miejscu, z wynikiem 47%, znalazła się potrzeba **organizowania otwartych wydarzeń integrujących społeczność lokalną**. Pokazuje to, że mieszkańcy nie postrzegają kultury wyłącznie jako indywidualnej rozrywki, ale jako ważnego narzędzia budowania więzi społecznych i lokalnej wspólnoty.

W odpowiedziach mieszkańców Mińska Mazowieckiego na pytanie o uzasadnienie wyboru działań wspierających kulturę pojawił się bardzo wyraźny i spójny przekaz: kultura jest niezbędnym elementem życia społecznego, który wymaga większej uwagi, wsparcia i rozwoju. Mieszkańcy czują, że wydarzenia kulturalne pełnią istotną rolę w integrowaniu lokalnej społeczności – umożliwiają wspólne spędzanie czasu, tworzą więzi międzypokoleniowe i są alternatywą wobec samotności, nudy czy konieczności wyjazdów do Warszawy. Dobrze zaprojektowana oferta kulturalna pozwala mieszkańcom utożsamiać się z miastem i budować poczucie wspólnoty.

Trzecim najczęściej wybieranym działaniem było **zwiększenie budżetu na kulturę** (40%). Respondenci wyrażają przekonanie, że rozwój kultury wymaga realnego wsparcia finansowego ze strony miasta – bez odpowiednich środków nie da się zapewnić różnorodnej i wartościowej oferty.

Wielu respondentów podkreślało, że bez zwiększenia budżetu i inwestycji niemożliwe będzie zapewnienie jakości i dostępności kultury. Wyraźna była świadomość, że wydarzenia kulturalne, szczególnie te z udziałem znanych artystów, wymagają środków. Jednocześnie jednak wskazywano, że nie zawsze chodzi o wielkie, drogie inicjatywy – często bardziej wartościowe są działania lokalne, cykliczne, oparte na współpracy i bliskości, które integrują społeczność i odpowiadają na jej rzeczywiste potrzeby.

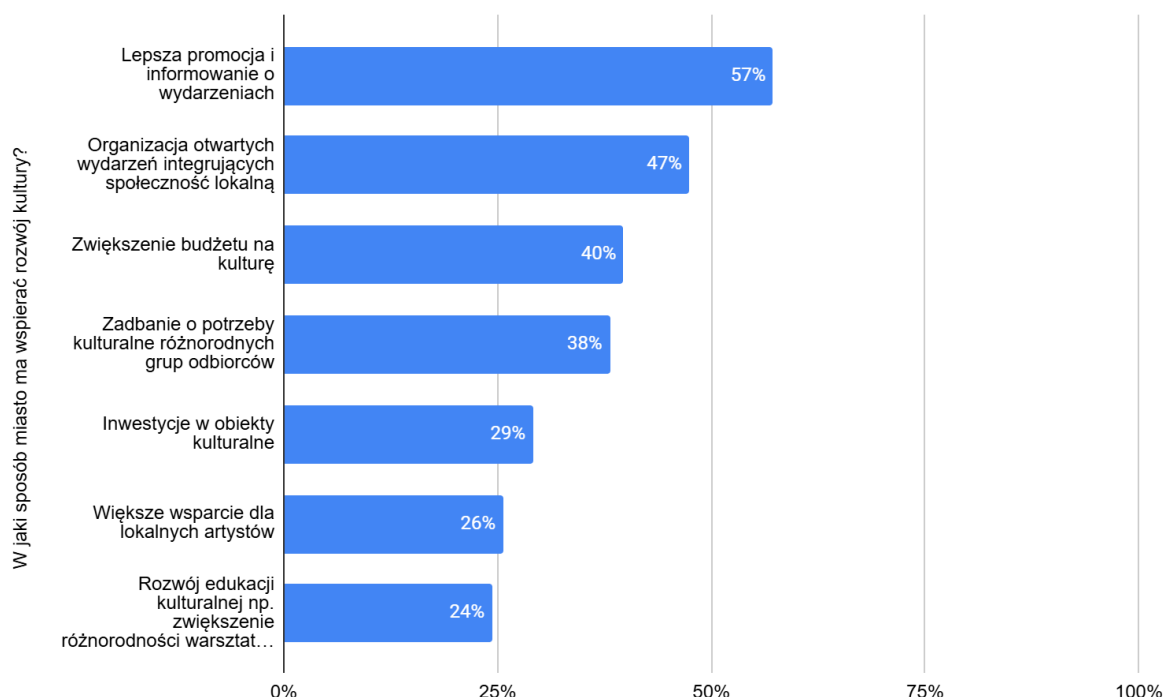
W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali na **konieczność uwzględniania potrzeb różnych grup odbiorców** (38%). Wielokrotnie podkreślano, że kluczowe jest zapewnienie równego dostępu do kultury – nie tylko dla dzieci i seniorów, ale również dla młodych

dorosłych, rodzin z małymi dziećmi, osób samotnych, niepełnosprawnych czy tych mniej zamożnych. Zwracano uwagę, że obecna oferta często pomija osoby w wieku 20–45 lat, które także potrzebują przestrzeni do rozwoju, rozrywki i kontaktu z kulturą. To sygnał, że oferta kulturalna powinna być bardziej zróżnicowana i uwzględniać m.in. dzieci, młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, a także różne gusta i wrażliwości.

Nieco mniej osób (29%) wskazało na potrzebę **inwestycji w infrastrukturę kulturalną**, co może oznaczać, że choć mieszkańcy dostrzegają braki w tej sferze (np. związane z funkcjonowaniem kina, sal koncertowych czy przestrzeni dla artystów), to uznają, że istotniejsze na tym etapie są działania programowe i promocyjne.

Wskazywano jednak braki infrastrukturalne – Mińsk potrzebuje nowych, dostosowanych obiektów, które pozwolą organizować różnorodne wydarzenia. Pojawiały się konkretne pomysły: nowoczesne kino, amfiteatr, klubokawiarnia z przestrzenią wystawienniczą czy zagospodarowanie wieży ciśnień jako centrum kulturalnego. Obecne zasoby są oceniane jako niewystarczające lub niedopasowane do potrzeb mieszkańców.

Na dalszych pozycjach znalazły się **większe wsparcie dla lokalnych artystów** (26%) oraz **rozwój edukacji kulturalnej** (24%). Choć te kwestie zebrały mniej głosów, są one nadal istotne i pokazują, że mieszkańcy oczekują zarówno promocji lokalnych twórców, jak i pogłębiania kontaktu z kulturą poprzez warsztaty, wykłady czy działania edukacyjne. Mieszkańcy dostrzegają potencjał lokalnych artystów, chętnie uczestniczyliby w wydarzeniach z ich udziałem, ale widzą również, że twórcy nie mają dostatecznych możliwości, aby się zaprezentować – brakuje przestrzeni, promocji i finansowania. Wspieranie lokalnych artystów postrzegane jest nie tylko jako pomoc dla nich samych, ale także jako element promocji miasta i budowania jego tożsamości.



Wykres przedstawia preferencje mieszkańców dotyczące sposobów, w jakie miasto powinno wspierać rozwój kultury. Ponieważ ankietowani mogli zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi, nie sumują się do 100%.

Wnioski

Na podstawie wyników badania ankietowego można nakreślić spójny i wielowymiarowy obraz kultury w Mińsku Mazowieckim – jej dominujących cech, rozpoznawalnych marek oraz odbioru przez mieszkańców. **Profil lokalnej kultury** opiera się przede wszystkim na **wydarzeniach masowych, widowiskowych i integracyjnych**, które mają silną pozycję w świadomości mieszkańców. Respondenci najczęściej wskazywali imprezy otwarte, plenerowe, osadzone w rytmie świąt miejskich lub sezonowych – „Warkot” (77%), Festiwal M4M (72%), Festiwal Himilsbacha (70%), Targi Bożonarodzeniowe i Wielkanocne, Dni Miasta czy Piknik MOSIR.

Ten zestaw wyznacza dominującą narrację: **kultura w Mińsku Mazowieckim to przede wszystkim kultura święta i wspólnoty** – związana z rytmem roku, symboliką miejską, przestrzenią publiczną. To obraz atrakcyjny, dostępny i inkluzyjny, ale również – jak jasno wynika z danych – wymagający **poszerzenia i przełamania dominacji formatów masowych**. Szczególnie wyraźnie wskazywana jest **potrzeba bardziej zróżnicowanej i dopasowanej oferty dla dorosłych w wieku 25–45 lat**, którzy dziś często pozostają pomiędzy przekazem skierowanym do dzieci i seniorów.

Silny lokalny charakter wydarzeń i ich związek z miejską tożsamością to wyraźny atut. Wysoka rozpoznawalność takich inicjatyw jak „Warkot”, Dni Miasta, Otwarcie Centrum Sportów Miejskich, Imieniny Anny Mińskiej czy obchody rocznicowe świadczy o **umiejętnym zakorzenieniu kultury w przestrzeni i historii miasta**. To podstawa budowania marki kulturalnej Mińska – widocznej, rozpoznawalnej i emocjonalnie związanej z mieszkańcami.

Jednocześnie dane pokazują, że poza tym rdzeniem istnieje **szereg obszarów słabo rozwiniętych, niewidocznych lub niewystarczająco skomunikowanych**. Sztuki wizualne – z wyjątkiem pojedynczych wystaw – pozostają praktycznie niezauważalne (54% nie zna żadnego wydarzenia z tej kategorii). Podobnie **muzyka poza M4M – w tym koncerty kameralne, jazzowe, klasyczne czy alternatywne – nie buduje wyraźnych marek**, a 61% respondentów w ogóle nie rozpoznaje wydarzeń z tej kategorii. **Kultura bardziej „do myślenia” – literacka, eksperymentalna, lokalna – istnieje**, ale znajduje się na drugim planie i trafia głównie do wąskiego grona zaangażowanych uczestników.

Równie istotnym wnioskiem z badania jest **niedostateczna obecność trzeciego sektora i środowisk oddolnych** w kulturze miejskiej. Wydarzenia organizowane przez organizacje społeczne i fundacje mają bardzo niski poziom rozpoznawalności (np. „Przy kawie z NGO” – 10%). To oznacza, że **rola NGO w lokalnym życiu kulturalnym jest marginalna z punktu widzenia mieszkańców**, co z kolei może świadczyć o braku narzędzi wsparcia, przestrzeni działania lub systemowego niedocenienia potencjału tych środowisk.

Kluczowym problemem, który przewija się przez wiele wątków, jest **komunikacja i informowanie o kulturze**. Mimo wysokiego poziomu korzystania z mediów

społecznościowych (85%), **informacja o wydarzeniach jest rozproszona, niespójna i często zbyt późna**. Aż 36% ocenia działania informacyjne jako słabe, a kolejne 33% jako przeciętne – co przy niemal pełnej gotowości do uczestnictwa jest poważną barierą. Wielu respondentów deklaruje, że dowiaduje się o wydarzeniach już po ich zakończeniu. W efekcie **nawet atrakcyjne inicjatywy mogą pozostawać niezauważone**, a realny potencjał uczestnictwa nie jest wykorzystywany.

Problemem jest także **niedostateczna infrastruktura** – z największym krytycznym ładunkiem skierowanym wobec kina „Muza”, ocenianego jako przestarzałe, niewygodne i niespełniające oczekiwań mieszkańców. Kino, które mogłoby być kluczowym narzędziem codziennego kontaktu z kulturą, staje się symbolem jej braku – wielu mieszkańców woli wyjechać do Warszawy lub Siedlec, niż korzystać z lokalnej oferty. Respondenci wyraźnie wskazują na **brak przestrzeni dla młodych twórców, zespołów lokalnych, animatorów** – dawniej istniały miejsca dające możliwość prezentacji i ekspresji, dziś ta warstwa kultury praktycznie zanikła.

Z badania wynika, że **kultura Mińska Mazowieckiego opiera się na silnych, ugruntowanych markach**, co jest jej ogromnym kapitałem. Festiwale, pikniki, targi i wydarzenia miejskie – regularne, osadzone w kalendarzu, łatwo dostępne – są realną wartością. Ale ich sukces nie może maskować **strukturalnych braków: braku jakościowej różnorodności, wyraźnych cykli programowych, systemu wsparcia lokalnych środowisk i spójnej narracji promocyjnej**. Mieszkańcy chcą uczestniczyć – ale często **nie wiedzą kiedy, gdzie i w czym mogą wziąć udział**. To problem systemowy, który wymaga nie tylko lepszej promocji, ale również **lepiej zaprojektowanej logiki działań kulturalnych – pod kątem programowym, organizacyjnym i społecznym**.

Respondenci wyrażają również **gotowość do współtworzenia kultury**, pod warunkiem że zostaną zauważeni, zaproszeni i dostaną odpowiednie narzędzia. Wypowiedzi uczestników pokazują silne przekonanie, że kultura **nie jest luksusem – jest potrzebą społeczną, przestrzenią integracji, edukacji i emocjonalnego wsparcia**. Z tego względu przyszła polityka kulturalna miasta powinna **łączyć kontynuację tego, co działa, z odważnym poszukiwaniem nowych form, odbiorców i narracji**. Mińsk Mazowiecki ma zasoby, by być miastem kultury nie tylko efektownej, ale i głębokiej, nie tylko odświeżonej, ale i codziennej, nie tylko dostępnej, ale i angażującej.



Przygotowanie ankiety i raportu:

Fundacja Think Tank MIASTO

Joanna Mędrzecka-Stefańska

Badanie i raport z niego zostały przygotowane w ramach projektu „Aktywny dialog, systematyczna ewaluacja, lepsza partycypacja”, który jest dofinansowany jest ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach rządowego programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich #NOWEFIO na lata 2021-2030

Działanie zostało zrealizowane na potrzeby przygotowania polityki rozwoju kultury miasta Mińsk Mazowiecki

Projekt jest realizowany we współpracy z **Wydziałem Kultury, Sportu i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Mińsk Mazowiecki**

Mińsk Mazowiecki, kwiecień-maj 2025

